2018/2019. tanév

I. félév

Rendi társadalom–polgári társadalom

Horthy-kori úri és polgári társadalom konfliktusai szeminárium

hétfő, 12:00–13:30, főépület A/17. terem

BTTRGT301DMA

DE BTK, TÖRTÉNELMI INTÉZET, MODERNKORI MAGYAR TÖRTÉNETI TANSZÉK

https://www.facebook.com/Modernkori-Magyar-Történeti-Tanszék-1655153508118093/

szilagyi.zsolt@arts.unideb.hu

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

+36 52 512 900 mellék 22135

Főépület: III/321. tanári szoba

TEMATIKA

ALKALOM	DÁTUM	TÉMA
1.	09. 10.	Általános gondolatok a két világháború közötti magyar társadalomról
ÉRTELMEZÉSI KERETEK		
2.	09. 17.	Változások 1910 és 1930 között: a Kárpát-medence fejlettségi domborzata, perifériák és centrum régiók, az életszínvonal és az életminőség területi különbségei
3.	09. 24.	A magyar gazdaság a két világháború között
4.	10. 01.	Településszerkezet sajátosságai, lakásviszonyok: városok, falvak, tanyák
5.	10. 08.	Demográfiai folyamatok, vándormozgalom, társadalmi mobilitás
STRUKTÚRA ÉS KONFLIKTUS		
6.	10. 15.	A magyar társadalom strukturális megközelítése
7.	11. 05.	Szekfű Gyula: Trianon óta, Weis István: A mai magyar társadalom
8.	11. 12.	Erdei Ferenc: A magyar társadalom a két háború között
9.	11. 19.	Városi elit: az érvényesülés útjai
10.	11. 26.	Középosztály, zsidókérdés
11.	12. 10.	Földkérdés, agrártársadalom

Debrecen, 2018. szeptember 9.

Dr. Szilágyi Zsolt
egyetemi adjunktus

Kiemelt irodalom

BELUSZKY Pál–GYŐRI Róbert 2005. *Magyar városhálózat a 20. század elején*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs. ▪ ERDEI Ferenc 1976a. A magyar társadalom a két háború között I. *Valóság* 19, 4, 23–53. ▪ ERDEI Ferenc 1976b. A magyar társadalom a két háború között II. *Valóság* 19, 5, 36–58. ▪ GYÁNI Gábor–KÖVÉR György 2003. *Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig*. 2. kiadás. Osiris Kiadó, Budapest. ▪ HONVÁRI János 2006. *XX. századi magyar gazdaságtörténet*. Aula Kiadó, Budapest. ▪ ROMSICS Ignác 2005. *Magyarország története a XX. században*. 3. kiadás. Osiris Kiadó, Budapest. (Osiris Tankönyvek.) ▪ SZEKFŰ Gyula [1934]. *Három nemzedék és ami utána következik*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest. ▪ WEIS István 1930. *A mai magyar társadalom*. Magyar Szemle Társaság, Budapest. (Magyar Szemle Könyvei, 2.)

Ajánlott irodalom

ARADI Zsolt 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, április, 155. (A „Cobden” ankéntja.) ▪ B. GÁL Edit 1994. Életutak, mestersorsok Gyöngyösön. In *Iparosok és kereskedők a két világháború közötti Magyarorszá-*

gon. Szerk. L. NAGY Zsuzsa. MTA Történettudományi Intézet, Budapest, 95–128. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok, 11.) ▪ BAKSAY Zoltán 1978. A gyáripari munkanélküliség történetéhez Magyarországon. *Századok* 112, 5, 850–898. ▪ BARTHA Ákos 2013. *Falukutatás és társadalmi önismeret. A Sárospataki Református Kollégium faluszemináriumának (1931–1951) történeti kontextusai*. Tiszáninneni Református Egyházkerület Hernád Kiadó, Sárospatak. (Nemzet, egyház, művelődés, 8.) ▪ BELUSZKY Pál 2001. *A Nagyalföld történeti földrajza*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs. (Dialóg Campus Szakkönyvek, Dialóg Campus Tankönyvek) ▪ BIBÓ István 1986. Elit és szociális érzék. In Uő: *Válogatott tanulmányok*. 1. kötet *(1935–1944)*. Válogatta HUSZÁR Tibor. Szerk. VIDA István, NAGY Endre. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 221–241. ▪ BÓDY Zsombor 2003. *Egy társadalmi osztály születése. A magántisztviselők társadalomtörténete 1890–1938*. L'Harmattan Kiadó, Budapest. (A Múlt Ösvényén.) ▪ BÓDY Zsombor 2010. „Útvesztőben". Erdei Ferenc dilemmái 1945 előtti pályáján. *Szociológiai Szemle* 20, 4, 130–148. ▪ BOGNÁR Bulcsu 2010. Versengő harmadik utasok. Németh László és Erdei Ferenc társadalom-értelmezéséről és politikai programjáról. *Szociológiai Szemle* 20, 4, 109–129. ▪ BOLGÁR Dániel 2003. A „vidéki" társadalmak iskoláztatási stratégiái, avagy a gyöngyösi gimnázium nem gyöngyösi diákjainak társadalomtörténeti megközelítése (1938–1948). In *Mátrai Tanulmányok Gyöngyös* Szerk. Horváth László. Mátra Múzeum, Gyöngyös, 193–258. ▪ BOTOS János 2006. *A korona, pengő és forint inflációja*. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. ▪ BUDAY László 1923. *Magyarország küzdelmes évei.* A megcsonkitott Magyarország ujradolgozott második kiadása. A szerző kiadása, Budapest. ▪ EŐRY Gabriella 2006. Az Országos Kaszinó és a középosztály. In *Zsombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Társadalomtörténeti tanulmányok*. Szerk. KÖVÉR György. Századvég Kiadó, Budapest, 321–349. ▪ ERDEI Ferenc 1937. *Futóhomok. A Duna–Tiszaköz földje és népe*. Athenaeum, Budapest. (Magyarország Felfedezése.) ▪ ERDEI Ferenc [1939]. *Magyar város*. Az Athenaeum kiadása, Budapest. ▪ ERDEI Ferenc [1940]. *Magyar falu*. Az Athenaeum kiadása, Budapest. ▪ ERDEI Ferenc 1941. *A magyar paraszttársadalom*. Franklin-Társulat Magyar Irodalmi Intézet és Könyvnyomda, Budapest. (Magyarságismeret.) ▪ ERDEI Ferenc 1942. *Magyar tanyák*. Az Athenaeum kiadása, Budapest. ▪ ERDEI Ferenc 1945. *A magyar társadalom*. Móricz Zsigmond Kollégium, Kolozsvár. ▪ FÉJA Géza 1937. *Viharsarok. Az Alsó Tiszavidék földje és népe*. (Müller Miklós fényképeivel.) Az Athenaeum kiadása, Budapest. (Magyarország Felfedezése.) ▪ FODOR Ferenc 1924. *Magyarország gazdasági földrajza*. Franklin-Társulat, Budapest. ▪ FÖLDES György 1980. Az újpesti munkásság életviszonyai az 1930-as években. *Történelmi Szemle* 23, 2, 309–318. ▪ GERGELY Jenő–IZSÁK Lajos 2000. *A huszadik század története*. Pannonica Kiadó, Budapest. ▪ GESZTELYI NAGY László 1927. *Magyar tanya*. Első Kecskeméti Hirlapkiadó- és Nyomda-Részvénytársaság, Kecskemét. ▪ GUNST Péter 1970. *A mezőgazdasági termelés története Magyarországon 1920–1938*. Akadémiai Kiadó, Budapest ▪ GUNST Péter 1987. *A paraszti társadalom Magyarországon a két világháború között*. MTA Történettudományi Intézet, Budapest. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok, 1.) ▪ GUNST Péter 1996. *Magyarország gazdaságtörténete (1914–1989)*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ▪ GYÁNI Gábor 1983. *Család, háztartás és a városi cselédség*. Magvető Kiadó, Budapest. (Gyorsuló Idő) ▪ GYÁNI Gábor 1986. Migráció és mobilitás: a városi munkásság szerkezete a két világháború között. In *Rendi társadalom – polgári társadalom 1. Társadalomtörténeti módszerek és forrástípusok*. Szerk. Á. VARGA László. Nógrád Megyei Levéltár, Salgótarján, 495–503. (Adatok, Források és Tanulmányok a Nógrád Megyei Levéltárból, 15.) ▪ GYÁNI Gábor 1992. *Bérkaszárnya és nyomortelep. A budapesti munkáslakás múltja*. Magvető Könyvkiadó, Budapest. (Mikrotörténelem, 4.) ▪ GYÁNI Gábor 1994. *A szociálpolitika múltja Magyarországon*. História és MTA Történettudományi Intézete, Budapest. (História Könyvtár, Előadások a Történettudomány Műhelyeiből, 4.) ▪ GYÁNI Gábor 2001. Érvek a kettős struktúra elmélete ellen. *Korall* 3–4, Tavasz–Nyár, 221–231. ▪ GYÁNI Gábor 2010. Empíria, ideológia és tudomány Erdei Ferenc munkásságában. *Szociológiai Szemle* 20, 4, 43–59. ▪ GYÁNI Gábor 2012. *Az urbanizáció társadalomtörténete. Tanulmányok*. Korunk Komp-Press, Kolozsvár. ▪ GYURGYÁK János 2001. *A zsidókérdés Magyarországon. Politikai eszmetörténet*. Osiris Kiadó, Budapest. ▪ HAJDÚ Zoltán 2005. *Magyarország közigazgatási földrajza*. Második, javított kiadás. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs. ▪ HALMOS Károly 1991. Lengyel György: Vállalkozók, bankárok, kereskedők. *Replika* 2, 1, 55–53. ▪ HALMOS Károly 2010. A Történelmi népi társadalom. A magyar társadalom a két háború között című tanulmány negyedik része. *Szociológiai Szemle* 20, 4, 4–11. ▪ HOÓZ István 1970. *Népesedéspolitika és népességfejlődés Magyarországon a két világháború között*. Akadémiai Kiadó, Budapest. ▪ ILLYÉS Gyula 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, május, 278. (A „Cobden" ankéntja.) ▪ ILLYÉS Gyula 1936. *Puszták népe*. Nyugat Kiadó és Irodalmi R.-T. kiadása, Budapest. ▪ JÓBORÚ Magda 1972. *A köznevelés a Horthy-korszakban: alsó- és közép-fokú oktatás*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1972. ▪ KÁLLAY Tibor 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, április, 147–149. (A „Cobden" ankéntja.) ▪ KAPOSI Zoltán 2010. *Magyarország gazdaságtörténete 1700–2000*. Változatlan utánnyomás. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs. (Studia Oeconomica, Dialóg Campus Tankönyvek.) ▪ KARÁDY Viktor 2000. *Zsidóság és társadalmi egyenlőtlenségek (1867–1945)*. Replika Kör, Budapest. ▪ KATUS László 1995. A demográfiai átmenet kérdései Magyarországon a 19. században. In *Magyarország társadalomtörténete 1/1. A reformkortól a második világháborúig*. Szerk. KÖVÉR György. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 142–160. ▪ KECSKEMÉTI György 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, június–július, 279–280. (A „Cobden" ankéntja.) ▪ KERÉK Mihály 1939. *A magyar földkérdés*. MEFHOSZ

Könyvkiadó, Budapest. ▪ KLEMENT Judit 2006. Nagypolgárság a két világháború közötti Magyarországon? Egy társadalmi réteg meghatározásának lehetőségeiről. In Zsombékok. *Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Társadalomtörténeti tanulmányok*. Szerk. KÖVÉR György. Századvég Kiadó, Budapest, 195–232. KONKOLY THEGE Gyula 1940: A földhaszonbérletek elterjedése és azok jelentősége Magyarország trianoni területén. *Magyar Statisztikai Szemle* 18, 4, 286–304. ▪ KORNIS Gyula 1927. *Magyarország közoktatásügye a világháború óta*. Magyar Pedagógiai Társaság, Budapest. ▪ KÓSA László (szerk.) 2006. *Magyar művelődéstörténet*. Osiris Kiadó, Budapest, különösen: 491–564. (Osiris Tankönyvek.) ▪ KOVÁCS I. Gábor 2010. A magyarországi polgári korszakbeli országos elitek empirikus kutatásának historikumához I. A Huszár Tibor által kezdeményezett történeti elitvizsgálatok. In *A cselekvő értelmiségi. Tanulmányok Huszár Tibor 80. születésnapjára*. Szerk. KISS László. Argumentum – ELTE Társadalomtudományi Kara, Budapest, 175–207. ▪ KOVÁCS I. Gábor– KENDE Gábor 2006. Egyetemi tanárok rekrutációja a két világháború közötti Magyarországon. In *Zsombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Társadalomtörténeti tanulmányok*. Szerk. KÖVÉR György. Századvég Kiadó, Budapest, 417–506. ▪ KOVÁCS Imre 1937. *Néma forradalom*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest. (A Szolgálat és Írás Munkatársaságának Könyve, 2.) ▪ KÖVÉR György 2006. A magyar középosztály-teremtés programjai és kudarcai. Fogalomtörténeti áttekintés a reformkor végétől a nagy válság kezdetéig. In Zsombékok. *Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Társadalomtörténeti tanulmányok*. Szerk. KÖVÉR György. Századvég Kiadó, Budapest, 77–160. ▪ L. NAGY Zsuzsa 1994. Az iparosok, a kereskedők és az iskola. In *Iparosok és kereskedők a két világháború közötti Magyarországon*. Szerk. L. NAGY Zsuzsa. MTA Történettudományi Intézet, Budapest, 7–55. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok, 11.) ▪ L. NAGY Zsuzsa 1997. *A haszonból élő kispolgár. Kisiparosok és kiskereskedők a két világháború közötti Magyarországon*. Multiplex Media–Debrecen University Press, Debrecen. ▪ LACKÓ Miklós 1961. *Ipari munkásságunk összetételének alakulása 1867–1949*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. ▪ LACKÓ Miklós 1989. Gépgyári munkások az 1930-as években: a Hofherr és Schranz gyári munkásfelmérés eredményei. *Századok* 123, 1–2, 3–43. ▪ LENGYEL György 1989. *Vállalkozók, bankárok, kereskedők. A magyar gazdasági elit a 19. században és a 20. század első felében*. Magvető Kiadó, Budapest. (Gyorsuló Idő) ▪ LENGYEL György 1993. *A multipozícionális gazdasági elit a két világháború között. Fejezetek egy történetszociológiai kutatásból*. ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. (Történeti elitkutatások. Historical Elite Research) ▪ LUKÁCS György 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, április, 150–151. (A „Cobden" ankéntja) ▪ *Magyar Pedagógiai Lexikon*. 1–2. kötet. Szerk. KEMÉNY Ferenc. Révai Irodalmi Intézet, Budapest, 1932–1934. ▪ MATOLCSY Mátyás 1936. Jövedelemeloszlás Magyarországon. *Közgazdasági Szemle* 60, 271–287. ▪ MENDÖL Tibor 1936. Alföldi városaink morfológiája. *Tisia* 1, 1, 3–44. és térképmelléklet. (Közlemények a Debreceni Tisza István Tudományegyetem Földrajzi Intézetéből, 1.) ▪ MOLNÁR Péter 2011. *A korona pénzrendszer. Bevezetése, megszilárdulása és bukása, különös tekintettel Magyarországra (1892–1925)*. Kiadja a Svájci Egyesület Kft., Budapest. ▪ NAGY Péter Tibor 2002. *Hajszálcsövek és nyomáscsoportok. Oktatáspolitika a 19–20. századi Magyarországon*. Oktatáskutató Intézet Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest. ▪ NAGY Péter Tibor 2005. *Az állami befolyás növekedése a magyarországi oktatásban 1867–1945*. MTA doktori értekezés. ▪ NÉMETH László 1943. *A Medve-utcai polgári*. Magyar Élet Kiadása, Budapest. ▪ ORMOS Mária 2004. *A gazdasági világválság magyar visszhangja (1929–1936)*. PolgART, Budapest. ▪ PALOTÁS Zoltán 1990. *A trianoni határok*. Interedition, Budapest. ▪ POGÁNY Ágnes 2015. A nagy háború hosszú árnyéka: az I. világháború gazdasági következményei. In *Az első világháború következményei Magyarországon.* Szerk, Tomka Béla. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 257–281. (Tudományos Konferenciák az Országházban) ▪ PREPUK Anikó 2013. *A zsidóság Kelet- és Közép-Európában a 19–20. században. Jegyzetekkel kiegészítve*. Csokonai Kiadó, Debrecen. (Online – http://hajnalkor.hu/files/Prepuk_Zsidosag1997.pdf) ▪ ROMSICS Ignác 2007. *A trianoni békeszerződés*. Harmadik, bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest. ▪ SÁGHY Ferenc 1928. *A tuberculosis geográfiai eloszlása Csonka-Magyarországon vármegyék szerint, különös tekintettel a lakóházak minőségére*. Bölcsészdoktori értekezés. In A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság Honismertető Bizottságának Kiadványai. 4. kötet, 17. füzet. Szerk. MILLEKER Rezső. Kertész József Könyvnyomdája, Karcag, 1–24. ▪ SZABÓ Zoltán 1936. *A tardi helyzet*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest. (A Szolgálat és Írás Munkatársaságának Könyve, 1.) ▪ SZABÓ Zoltán 1938. *Cifra nyomorúság. A Cserhát, Mátra, Bükk földje és népe*. (A Szolgálat és Írás Munkatársaságának Könyve, 4.) ▪ SZAKÁL Gyula 2002. *Vállalkozó győri polgárok 1870–1940. Sikeres történeti modellváltás*. L'Harmattan, Budapest. ▪ SZEKFŰ Gyula [1934]. *Három nemzedék és ami utána következik*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest. ▪ SZILÁGYI Zsolt 2010 [2012]: A helyi elit újragondolása. *Történeti Tanulmányok* 18. 23–44. ▪ SZILÁGYI Zsolt 2011 [2012]: Elitkutatások és elitfogalmak az utóbbi három évtized magyar történetírásában. *Történeti Tanulmányok* 19, 151–164. ▪ SZILÁGYI Zsolt 2015. *Települések közti kapcsolatok az Alföldön a 20. század első harmadában*. 1. rész. *Feltételek és kontextusok teremtése az alföldi falvak laterális kapcsolatainak elemzéséhez*. Kéziratban. MTA, Debrecen. (Online – http://real.mtak.hu/28771/) ▪ SZILÁGYI Zsolt 2017. *Föld és hatalom. Mezővárosi elit Kecskeméten 1920–1939.* L'Harmattan Kiadó, Budapest, 424. (A Múlt Ösvényén, 19.) ▪ SZILÁGYI Zsolt 2018a. Vándormozgalom a trianoni Alföld területén a 20. század első harmadában. *Századok* 152, 1, 85–126. ▪ SZILÁGYI Zsolt 2018b. A Kárpát-medence fejlettségi membránja (1910): a fogalom-

alkotás és a vizualizálás egy lehetséges módszertani megoldása, az eredmények kontextualizálási kísérlete. In *Területi egyenlőtlenségek nyomában a történeti Magyarországon: módszerek és megközelítések.* Szerk. DEMETER Gábor, SZULOVSZKY János. Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Debreceni Egyetem Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék, Budapest–Debrecen, 47–84. ▪ SZILÁGYI Zsolt 2018c. Az életminőség területi különbségeinek változása Magyarországon a 20. század első harmadában. In *Területi egyenlőtlenségek nyomában a történeti Magyarországon: módszerek és megközelítések.* Szerk. DEMETER Gábor, SZULOVSZKY János. Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Debreceni Egyetem Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék, Budapest–Debrecen 2018, 255–334. ▪ TAKÁCS Károly 1998. Az elit szociológiai fogalmáról. *Szociológiai Szemle* 8, 1, 139–148. ▪ TAKÁCS Tibor 2008*. Döntéshozók. Városi elit és városi önkormányzat Nyíregyházán a XX. század első felében*. L'Harmattan, Budapest. ▪ TIMÁR Lajos 1986. *A gazdaság térszerkezete és a városhálózat néhány sajátossága a két világháború közötti Magyarországon*. MTA RKK, Pécs, 1986. ▪ TIMÁR Lajos 1993. *Vidéki városlakók. Debrecen társadalma 1920–1944*. Magvető Könyvkiadó, Budapest. (Mikrotörténelem, 6.) ▪ TIMÁR Lajos 1994. Területi különbségek a városi kispolgári rétegek társadalmi helyzetében, mobilitási viszonyaiban. In *Iparosok és kereskedők a két világháború közötti Magyarországon*. Szerk. L. NAGY Zsuzsa. MTA Történettudományi Intézet, Budapest, 56–94. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok, 11.) ▪ TIMÁR Lajos 2004. A középfokú oktatási rendszer intézményei és társadalmi arculatuk a két világháború közötti Magyarországon. In *Iskolák, diákok, oktatáspolitika a 19–20. században. Tanulmányok*. Szerk. FEITL István–SIPOS András, Napvilág Kiadó, Budapest, 61–77. ▪ TIMÁR Lajos 2006. Az alföldi és a dunántúli városok szociális arculata a két világháború között. In *Kárpát-medence: Települések, tájak, régiók, térstruktúrák. (Emlékkönyv Beluszky Pál 70. születésnapja alkalmából.)* Szerk. GYŐRI Róbert – HAJDÚ Zoltán. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja. Dialóg Campus Kiadó, Pécs–Budapest, 42–55. ▪ TOMKA Béla 2011. *Gazdasági növekedés, fogyasztás és életminőség. Magyarország nemzetközi összehasonlításban az első világháborútól napjainkig*. Akadémiai Kiadó, Budapest. ▪ TOMKA Béla 2014. Gazdasági rekonstrukció Magyarországon az első világháború után: régi és új szempontok. In *Gróf Bethlen István és kora*. Szerk. nélkül. Osiris Kiadó, Budapest, 75–95. (Tudományos Konferenciák az Országházban) ▪ TÓVÁRI Judit 1997. *Az elit Miskolc város társadalmában 1872–1917*. Stúdium Kiadó, Nyíregyháza. (A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár Bereg Megyei Tudományos Testületének Közleményei) ▪ VARGA István 1932. *Csonka-Magyarország gazdasági fejlődése.* Különlenyomat a „Kenéz Béla emlékkönyv"-ből. Magyar Királyi József-Műegyetem, Budapest 1932. ▪ VERES Péter 1936. *Az Alföld parasztsága*. Oravetz István Könyvkiadóvállalat kiadása, Budapest. (Uj Magyar Könyvtár, 1.) ▪ WEIS István [1931a]. *Hova? A magyar jövő útja*. A szerző kiadása, Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt. nyomása, Budapest. ▪ WEIS István 1931b. *A magyar falu*. Magyar Szemle Társaság, Budapest. (Kincsestár, 10.) ▪ WEIS István 1942. *Hazánk társadalomrajza*. Országos Közoktatási Tanács, Budapest. (Nemzetnevelők Könyvtára I. Nemzetismeret, 7.) ▪ ZÁRAI Samu 1935. A középosztály és a vajudó világ. *Cobden* 2, április, 152–153. (A „Cobden" ankéntja) ▪ ZEIDLER Miklós 2009. *A revíziós gondolat*. Kalligram Kiadó, Pozsony, különösen: 14–76.